

транспорт часів СРСР – це одна з найважливіших галузей суспільного виробництва, покликана задовольняти потреби населення та суспільного виробництва в перевезеннях.

На нашу думку, дана постановка причини існування транспорту і в сучасній Україні, не дивлячись на застосування методів логістики, маркетингу тощо, є, певною мірою, обмежуючою. Обмеження полягає в тому, що термін «задоволити потреби» визначає відносно пасивну поведінку щодо кількості і якості замовлень клієнтів залізничної транспортної системи. Тому, на нашу думку, слід підвищити рівень такої системної властивості, як цілеспрямована активність. При цьому, використовуючи теорію систем, зручно транслювати знання з однієї галузі знань на іншу. Використаємо при цьому уявлення про життедіяльність залізничної транспортної системи на основі життедіяльності восьминога. Надалі будемо іменувати таке удосконалення, як концепція «восьминіг» (концепція від лат. *conceptio* - розуміння - система поглядів на ті чи інші явища, процеси; спосіб

розуміння, трактування певних явищ, подій; ідея певної теорії; головний задум у науковій, художній, політичній та інших видах діяльності людини тощо).

Основна особливість, яка є корисною при транслюванні від восьминога до залізничної транспортної системи, – це поведінка в частині позиціонування, активності і гнучкості. У перспективної залізничної транспортної системи позиція повинна бути – хижак, активність – на високому рівні і гнучкість – у немасових перевезеннях (групи вагонів, вагонні відправлення, дрібні відправлення, контейнерні відправлення, а також за певних умов у пасажирських перевезеннях), де є високий рівень конкуренції з іншими видами транспорту. Іншими словами, перспективна залізнична транспортна система повинна бути активною в питанні кількості і якості замовлень клієнтів на перевезення і мати гнучкість «на щупальцях» на всіх напрямках діяльності, окрім масових перевезень. Масові перевезення – це «голова восьминога».

УДК 656.2

*O.A. Немовча
O.A. Nemovcha*

**УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ РОБОТИ ДИСПЕТЧЕРСЬКИХ ДІЛЬНИЦЬ
ШЛЯХОМ ОБЛАДНАННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМКІВ ПРИСТРОЯМИ
МІКРОПРОЦЕСОРНОЇ ДИСПЕТЧЕРСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

**IMPROVEMENT OF TECHNOLOGY OF WORK OF CONTROLLER'S AREAS
BY THE EQUIPMENT OF BASIC DIRECTIONS BY THE DEVICES OF
MICROPROCESSOR CONTROLLER'S CENTRALIZATION**

У новій організаційній і технологічній структурі керування перевізним процесом на залізниці провідне місце належить регіональному диспетчерському центру. Головними принципами функціонування диспетчерського центру керування повинні стати концентрація та централізація

керування рухом поїздів на полігонах великої довжини. Концентрація передбачає зосередження, об'єднання в центрах керування технічних засобів і персоналу. Централізація стосується, власне, процесу керування й допускає його інтеграцію,

об'єднання на певних технологічно обґрутованих напрямках.

Наявність єдиного інформаційного простору, створеного з впровадженням сучасних інформаційних технологій, стане основою реалізації структури керування, що буде являти собою інтегровану розподілену систему моніторингу й контролю перевізного процесу, диспетчерського регулювання й керування. Дано структура повинна являти собою не окремо виділені автоматизовані робочі місця, а повинна бути ієрархічною розподіленою інформаційно-керівною системою керування перевізним процесом.

Побудова сучасних центрів керування перевезеннями повинна здійснюватися на базі мікропроцесорних систем диспетчерської централізації й диспетчерського контролю, як засобу автоматизації технологічних процесів у реальному масштабі часу.

Конкретні кроки в удосконаленні диспетчерського керування убачаються, у першу чергу, в обладнанні диспетчерських

дільниць системою диспетчерського контролю (МПЦ ДЦ, ДК), що стане етапом на шляху створення більш інтегрованої, глобальної технології, одночасно інформаційної й керуючої. Нові технології диспетчерського керування дозволять раціонально сформувати полігони керування, виходячи з забезпечення ефективності керування, не обмежуючись границями дирекцій залізничних перевезень; оптимізувати кількість диспетчерських дільниць і їхню довжину; оптимізувати оперативно-диспетчерський персонал служб, станцій, дирекцій залізничних перевезень на базі регіональних центрів.

Для переходу на новий принцип розподілу диспетчерських функцій пропонується в першу чергу об'єднати функції диспетчерів дорожнього рівня й здійснювати централізоване керування експлуатаційною роботою на основних полігонах значної довжини, обладнавши їх сучасними мікропроцесорними системами ДЦ і ДК.

УДК 656.025.2

**T.M. Грушевська
T.M. Hrushevska**

ПІДВИЩЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРИМІСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

INCREASE THE ATTRACTIVENESS OF COMMUTER RAIL TRANSPORTATION

Приміські пасажирські перевезення залізничного транспорту є динамічними транспортними процесами, рівень коливання та зміни яких залежать від попиту на транспортну послугу та технічного забезпечення галузі.

При перевезенні пасажирів у приміському пасажирському сполученні будь-яким із конкуруючих видів транспорту найголовнішими якісними характеристиками є тривалість поїздки та комфортність проїзду пасажирів у рухомому складі перевізника.

Підвищення привабливості приміських перевезень, застручення нових пасажирів можливе за рахунок:

– підвищення швидкостей руху приміських поїздів, скорочення часу поїздки, дотримання встановленого графіка, впровадження тактового руху, тобто відправлення приміських поїздів через певний інтервал;

– оновлення рухомого складу: заміни фізично й морально застарілих електропоїздів на нові приміські поїзди та рейкові автобуси;